in alios pro morientis arbitrio transferri non possint; consuetudinis tamen est non improbandæ, ut de his, pauperibus, & religiosis locis, & illis qui viventi servierant, sive sint consanguinei, sive alii, aliqua juxta servitii meritum conferantur. Ceterùm, quæ ex hæreditate, vel artificio, aut doctrina proveniunt, distribuentur pro arbitrio decedentis. Quia verò nonnulli in diversis Ecclesiis beneficia possident, dividantur, quæ habuerant per æstimationem congruam inter ipsos [z].

[a *Responsoque nostro quæris edoceri si præscripta bona in usus Episcopi vel eorum qui decedenti successerunt, de jure transeant, vel communi utilitatis Ecclesiæ debeant applicari. Primò itaque breviter.*]

¶ PITH. [13] *Cassanensi.*] *Cæsaenensi.* Matth. Paris. 187.

[14] *Lateranen. Concil.*] *Cap.* 27. Vide *cap.* 7. *sup. hoc tit.*

[z] ipsas.

XIII. INNOCENTIUS III. Altissiodoren. Episcopo. [c. an. 1212. *Romæ in Galliam.*]

Tenet testamentum, si quis extremam voluntatem suam alterius dispositioni committit, & dicitur testatus ad pias causas. Hoc dicit, secundùm intellectum notabiliorem.

[a] *Cap.* 2. *eod. tit. in* III. *Compil.*

[b] dispositione.

CUm tibi [15] de benignitate [a]: *Et infrà.* In secunda quæstione dicimus, quòd qui extremam voluntatem in alterius dispositionem [b] committit, non videtur decedere intestatus.

¶ PITH. [15] *Cum tibi, &c.*] Junge *cap.* 18. *inf. de verb. significat.* Cujacius *lib.* 2. *observat. cap.* 2.

XIV. IDEM C. t. sancti Laurentii in Lucina Presbytero Cardinali. [c. an. 1213. *Romæ.*]

De reliquis Ecclesiæ petit Episcopus partem suam, licèt aliquid fuerit sibi à testatore relictum, nisi eo modo & non in fraudem fuerit relictum à testatore quòd maneret ea parte contentus, & legatum agnoverit.

[c] *Cap.* 2. *eod. tit. in* III. *Compil.*

QUæsivisti [c 16]: *Et infrà.* Secundò quæsivisti cùm quis in testamento relinquit Episcopo propriam portionem, & alia multa Monasteriis vel Ecclesiis, utrum Episcopus ex illis legitimam possit petere portionem: [*Et infrà a.*] Consultationi tuæ taliter respondemus, quòd si portionem illam cum conditione legavit Episcopo, ut esset illa sola contentus, & Episcopus acceptavit; quia per hoc aliis renuntiasse videtur, de ceteris non poterit exigere portionem. Quòd si eam ipsi absolutè reliquit, portionem sibi debitam poterit nihilominus de ceteris vindicare. Si verò constiterit, quòd in fraudem modicum constituit mortuarium, ut in ceteris Episcopus portione debita fraudaretur, quia fraus & dolus alicui patronari non debent [d], Episcopus portionem ex illis poterit exigere à Canone constitutam, salvis indulgentiis Romani [e] Pontificis, quæ quibusdam Regularibus sunt concessæ [17].

[a *Adjiciens autem cum quis in testamento, in fraudem modicum constituerit mortuarium, & alia dimisit pro anima sua, plura nihilominus, possit Episcopus exigere portionem de illis à Canonibus constitutam. Nos autem super his.*]

¶ PITH. [16] *Officii, &c.*] Junge *cap.* 38. *sup. de electione. cap.* 9. *de pœnit. & remiss. cap.* 42. *de sentent. excommunic. cap.* 1. 2. 4. 8. & 9. *infr. de sepultur.*

[17] *Quæ quibusdam Regularibus sunt concessæ.*] Ut *cap.* 10. *inf. de sepultur. cap.* 7. *sup. de reb. Eccles. non alienand.*

[d] Vide *l. hæres meus. ff. de condit. & demon. & l. in fraudem. ff. de jure fisc.*

[e] Romanorum Pontificum.

XV. IDEM. [c. an. 1213. *Romæ.*]

Relictum Episcopo contemplatione personæ non dividitur cum Ecclesia Cathedrali: secus si contemplatione Ecclesiæ, sive nihil relinquatur Ecclesiæ, sive aliquid, sive conjunctim, sive separatim. Si autem soli Ecclesiæ est factum relictum, Episcopus habebit portionem Canonicam. Præsumitur autem relictum contemplatione Ecclesiæ factum, quando fit ab extraneo habente administrationem: secus si fiat ab administrationem non habente. Cum Ecclesiis verò inferioribus Episcopus non dividit sibi relictum, quia non est sibi tanta communio cum Ecclesiis inferioribus, sicut cum Cathedrali.

[f] *Cap.* 3. *eod. tit. in* III. *Compil.*

REquisisti [f] de his, quæ testator pro anima sua legat in ultima voluntate, qualiter sint inter Episcopum & Ecclesiam dividenda. Et quidem regulariter verum est, quòd Episcopus debet de his secundùm diversas consuetudines tertiam vel quartam portionem habere. Sed considerandum est diligenter, utrùm testator leget hoc modo: Relinquo istud [g] Episcopo, an, relinquo istud Ecclesiæ: vel, relinquo istud Episcopo & Ecclesiæ: an, relinquo istud Episcopo, & illud Ecclesiæ. In primo casu distinguendum est, utrùm relinquatur Episcopo ab extraneo aut propinquo. Si ab extraneo, generaliter verum est, quòd præsumitur esse relictum intuitu Ecclesiæ, non personæ: unde Cathedralis Ecclesia de illo potest canonicam petere portionem; quemadmodum Episcopo competit sua portio, si aliquid Ecclesiæ relinquatur: & hoc verum est, nisi testator exprimat quòd velit illud tantùm esse Episcopi, non Ecclesiæ; in quo casu servanda est dispositio testatoris. Secùs autem si exprimat quòd velit esse illud tantùm Ecclesiæ, non Episcopi; quia privata dispositio testatoris [18] non potest generalem constitutionem Canonis immutare. Nec est contrarium quod in Canone [h] legitur [19], videlicet quòd Pontifices, quibus ab extraneis aliquid, aut cum Ecclesia, aut sequestratim dimittitur, aut donatur; quia hoc ille, qui donat pro redemptione animæ suæ, non pro commodo Sacerdotis probatur offerre, non quasi suum proprium, sed quasi dimissum Ecclesiæ, inter facultates Ecclesiæ computabunt; quoniam hoc est verum, cùm testator ita sequestratim legat illud Episcopo, quòd non exprimit utrum velit ad Episcopum tantùm, non ad Ecclesiam pertinere. Si verò relinquatur illud Episcopo à propinquo, præsumitur esse relictum, non intuitu Ecclesiæ, sed personæ; nisi fortè contrarium probaretur; & de isto nihil potest Ecclesia petere in vita ejus. Quòd si relinquatur Episcopo & Ecclesiæ, de illo inter ipsos [i] Canonica est divisio facienda. Si verò istud Episcopo, & illud Ecclesiæ relinquatur, sive æqualia, sive inæqualia sunt relicta, reducenda sunt ad divisionem Canonicam inter Episcopum & Ecclesiam Cathedralem, nisi ambo velint [k] esse testatoris dispositione contenti, quam [l] propter ultimæ voluntatis favorem satis decens est observare, ubi neque fraus intervenit, neque dolus, ne quisquam nimium defraudetur debita portione. Secùs autem est, si aliquid legetur Episcopo & aliqua Capellis vel Monasteriis, aut aliis piis locis: nam in hoc casu quod legatur Episcopo, ejus est præcipuum cum Ecclesia Cathedrali, quemadmodum si cuilibet alii legaretur, & de illis [m], quæ aliis legantur, portionem Canonicam nihilominus obtinebit; quoniam non est tanta communio inter Episcopum, & inter Capellas & Monasteria, seu alia pia loca, quanta est inter Episcopum & Ecclesiam Cathedralem, cui est spirituali conjugio copulatus: unde quæ acquirit Episcopus, non illis, sed isti tantùm acquirit. Illud autem est generaliter observandum circa eum, qui potest proprium possidere, prælationem vel administrationem Ecclesiæ non habentem, quòd si aliquid relinquatur specialiter, non solùm à propinquo, verùm etiam ab extraneo, intelligitur esse relictum, non intuitu Ecclesiæ, sed personæ [20], nisi probatio in contrarium appareret: & idcirco de illo nec Episcopus, nec Ecclesia potest in vita ejus sibi aliquid vindicare: & hoc intelligitur esse verum cùm fraus minimè procuratur: quæ si detecta fuerit, patrocinari non debet.

[g] *In Codice Barbu* relinquo istud Episcopo: aut rel. ist. Ecclesiæ: aut relinquo istud Ecclesiæ & Episcopo: aut, rel. istud Ecclesiæ & illud Episcopo.

[h] Canon, cujus hic meminit Papa, est in Concil. Agathensi, *c.* 6.

¶ PITH. [18] *Privata dispositio testatoris.*] Junge *l. nemo potest, ff. de legat.* 1.

[19] *In Canone legitur.*] *Can. Pontifices.* 12. *quæst.* 3.

[20] *Non intuitu Ecclesiæ, sed personæ.*] *Cap.* 8. *hoc tit. in* 1. *Collect.*

[i] eos.

[k] voluerint.

[l] scil. dispositionem.

[m] *In uno vetusto ita:* & de his quæ illis legantur portionem, &c. *In alio ita:* & de his quæ aliis legantur Episcopus portionem, &c.

XVI. IDEM Episcopo Tuscano [n]. [c. an. 1213. *Romæ in Latium.*]

[n] Tuscanen. *al.* Tusam. *al.* Tuscul.

In bonis patris, matris, & aviæ, habet quis debitam jure naturæ, in qua gravari nequit: & filius rogatus de restituenda hæreditate sub conditione, detrahit debitam jure naturæ, & Trebellianicam, in qua computantur fructus post litis contestationem percepti.

RAynutius [o 21] de Clera duas habens filias, Alterocham videlicet & Adjectam, matrem insuper Cleram, & uxorem nomine Adelasiam; in extremis positus condidit testamentum, Alterochæ filiæ puberi, ultra dotem quam ei dederat, domum & quendam hortum in eodem testamento relinquens. Adjectæ verò impubari reliquit cetera bona sua [p], adjiciens ut Alterocha & soboles quam gestabat in utero, eidem impuberi succederent, si absque liberis moreretur. Mortuo itaque testatore, tutores impuberis eam cum omnibus bonis eidem relictis à patre, jure Lombardo [22] cuidam P. nomine tradiderunt: quæ filium ex eo suscipiens, tandem sine liberis est defuncta [23]: cujus bona idem P. maritus ejus superstes aliquanto tempore possedit in pace; qui cum alia muliere matrimonium contrahens, & filios suscipiens ex eadem, diem clausit extremum. Postmodum inter Alterocham & filium ejus ex una parte, & filios ejusdem P. & Raynerium tutorem eorum ex altera, super bonis prædictis ejusdem Adjectæ suscitatâ materiâ quæstionis, coeperunt coram G. Judice Tuscan. [24] adinvicem litigare: coràm quo Alterocha & filius ejus bona [q] quondam Raynutii tanquam ex causa fideicommissi vel substitutionis sibi debita petierunt; tutore filiorum prædicti P. ex adverso dicente, quòd obstabat illis annalis præscriptio [25], usucapio pro dote, ac longi temporis silentium diuturnum. Insuper allegabant, quòd de bonis illis tam tertia Cleræ matris testatoris, & tertia Adelasiæ uxoris ejusdem, quàm & quarta per Trebellianum nomine ipsius Adjectæ erant ante omnia deducendæ. Dictus verò Judex, supradictum Raynerium tutorio nomine pupillorum in restitutione bonorum Raynutii condemnavit, & tertia Cleræ primò deducta, quam Adjectæ ac viro suo donaverat: de qua in substitutione, quam fecit Raynutius, non videtur aliquatenus cogitasse: deducta quoque tertia Adelasiæ, quam ipsa P. vendiderat supradicto: præcepit etiam idem Judex de his rebus illas tertias deducendas, de quibus deduci poterant [r] secundùm Tuscanæ [s] consuetudinem civitatis. Deduci præterea quartam per Trebellianum idem Judex injunxit, cùm etiam quilibet extraneus restitutione gravatus eam deducere potuisset. sed utraque pars ab illa sententia provocavit: *Et infrà.* Cùm autem coram G. [t] Diacono Cardi. Auditore à nobis concesso fuisset diutius litigatum, ipse de mandato nostro sententiam suprædicti Judicis, videlicet [u] in eo, quòd dixit tertiam Cleræ & tertiam Adelasiæ integraliter deducendas, pronunciavit injustam, & ab ea legitimè provocatum, definiens, sic illas tertias deducendas, ut legitima portio jure naturæ [26] debita Alterochæ illi salva sit in utraque: ad cujus restitutionem dictum

[o] Rannutius. *al.* Ranutius. Vide *cap.* 13. *tit. de sent. & re jud. in* III. *Compil.*

[p] Cetera, *habent vetusta: in recentioribus*, certa; *sed mendose.*

[q] *al. ita:* dicta bona quondam Ranutii.

[r] poteſt.

[s] Tuſcan. *al.* Tuſculanæ.

[t] C.

[u] *Dictio*, videlicet, *deest in pluribus antiquis.*

Raynerium condemnavit. In eo verò, quòd quartam per Trebellianum idem Judex censuit retinendam: sententiam confirmavit ejusdem, ita videlicet, quòd fructus quos de bonis ipsius à tempore litis contestatæ [27] percepit à prædicto P. & filiis ejus post mortem Adjectæ computentur in ea: qui si sufficerint [x] ad quartam & fructus ejus, eo nomine alia deductio nulla fiat: alioquin juxta quantitatem fructuum perceptorum computationis ratio habeatur. Quia verò pater Adjectæ ipsam in legitima [y] non potuit aggravare [28], legitimam ipsam videlicet ejus partis, quæ sibi debebatur ab intestato, deducendam censuit, & etiam tertiam retinendam, ita quòd deductio fiat tantummodo de his rebus, de quibus secundùm Tuscanæ [z] consuetudinem civitatis fieri consuevit. In eo autem quòd prænominatus Judex condemnavit Raynerium nomine pupillorum ad relidui restitutionem Alterochæ ac ejus filio faciendam, ipsius sententiam confirmavit. Nos igitur ejusdem Cardinalis sententiam ratam habentes, ipsam auctoritate Apostolica confirmamus.

[x] sufficiunt.

[y] legitimam.

[z] Tuscan.

[a *Cùm autem propter hoc partes ad nostram præsentiam accessissent, dt. ſi. G. S. Mariæ in porticu Diac. Card. concessimus auditorem.*]

¶ PITH. [21] *Raynutius, &c.*] Vide Cujacium *Observat. lib.* 8. *cap.* 3. Cont. *lib.* 1. *responsor. cap.* 3. Jus Civile unius tantùm Falcidiæ detractionem novit *l. jubemus. ad Trebellian.* Julianus *Novell.* 37.

[22] *Jure Lombardæ.*] *L. ult. de succeſſ. in legib. Longobardorum lib.* 2.

[23] *Tandem sine liberis est defuncta.*] Atque ita extitit conditio substitutionis *l.* 17. §. *penult. ff. ad Trebell.*

[24] *Tuscan.*] *Tuscanellæ.*

[25] *Quòd obstabat illis annalis præscriptio.*] Imò verò annalis exceptio sublata est *l.* 1. *C. de annal. except.* & pro dote usucapio locum non habet soluto matrimonio. argum. *l.* 1. §. *penult.* actio pro dote & actio fideicommissi personalis non nisi triginta annorum præscriptione tollitur.

[26] *Legitima portio jure naturæ.*] *L.* 1. *C. si à patre quis mauumiſſus ſit.*

[27] *A tempore litis contestatæ.*] *L. Jubemus. C. ad Senat. Consult. Trebell.*

[28] *In legitima non potuit aggravare.*] *L.* 28. *de Legat.* 2. *l. ſi Patronus.* 20. *de Donat.*

[b] Vide Ferdi. Vasq. *l.* 2. *de succeſſ. creat.* §. 10. Torniellum & Marianum Socinum in *Rub. D. de leg.* 1.

[c] Communis, *in antiquis.*

[d] Urbenetaneu. *al.* urbenetan. *al.* urbeventarinuo.

XVII. GREGORIUS IX. Nomon. Episcopo [29 a]. [c. an. 1235. *Romæ in Galliam.*]

[a] Nomenienſ. *al.* Novion. *al.* Noviomenſ.

Episcopus compellit fideicommissarios, seu executores testamenti ad exequendas pias voluntates defunctorum, etiam si testator hoc interdixisset.

TUa nobis fraternitas intimavit, quòd nonnulli tam Religiosi, quàm Clerici seculares & Laici pecuniam & alia bona quæ per manus eorum ex testamentis decedentium debent in usus pios expendi, non dubitant aliis usibus applicare. Cùm igitur in omnibus piis voluntatibus sit per locorum Episcopos providendum, ut secundùm defuncti voluntatem universa procedant, licèt etiam à testatoribus id contingeret interdici: mandamus, quatenus executores testamentorum hujusmodi, ut bona ipsa fideliter & plenariè in usus prædictos expendant, monitione prævia compellas.

¶ PITH. [29] *Nomon. Episcopo.*] *Noviomenſi.*

XVIII. IDEM. [c. an. 1235. *Romæ.*]

Filius rogatus restituere hæreditatem, detrahit tertiam jure naturæ, & quartam Trebellianicam: in quibus potest legata relinquere, hæredes instituere, & pœnam imponere.

RAynaldus [b] Peponis filius, hæres ab ipso institutus, hoc modo, ut patruis suis hæreditatem restitueret, si absque filiis masculis moreretur: cum eis, mortuo Pepone, super quibusdam bonis hæreditatis ejusdem in tres arbitros compromisit: quorum duo, mortuo reliquo, prout ex forma compromissi poterant, procedentes, taliter arbitrati fuerunt, quòd neutra pars haberet licentiam transferendi quocumque modo in alium res prædictas, nisi in eorum filios masculos ex insis legitimè descendentes: & quod contra hoc fieret, non valeret. Porrò dictus R. prolem non habens condidit testamentum, in quo medietatem partis suæ de rebus prædictis, quibusdam avunculis suis, aliam verò medietatem & reliqua bona paterna uni ex patruis suis & ejus filiis legavit, adjiciens ut bona, in quibus ex testamento vel ab intestato dicti hæredes R. possent succedere, si venirent contra legatum dictis avunculis suis debitum, ad ipsos pro determinatis portionibus devenirent. Demum eodem R. naturæ debitum persolverat, ac uno ex patruis hæreditatem adeunte prædictam, cùm dicti avunculi adversùs eundem patruum ac filios ejus coram Judice [c] communitatis Urbenaten. [d] moverunt quæstionem, petendo pro rata, quæ ipsos contingit, legatum prædictum, & restitui eis si contra ipsum illi venirent, quæcumque occasione testamenti ejusdem R. ad ipsos pervenerant, vel poterant pervenisse: Præfatus Judex ab illorum impetitione super legato ipsos absolvens, ad restitutionem aliorum bonorum sententialiter condemnavit eosdem. A cujus sententia cùm ambæ partes nostram audientiam appellassent, petente utraque parte dicti Judicis sententiam infirmari, quatenus contra se fuerat promulgata, & quatenus pro se faciebat, executioni mandari [e]. Dilectus F. noster O. sancti Nicolai in carcere Tullianen. Diaco. Cardi. lite coram se legitimè contestata, quoniam idem R. habebat in bonis quondam Peponis patris sui tertiam partem debitam jure naturæ, in qua gravari nequivit, necnon quartam Trebellianicam, quam quilibet extraneus restitutione gravatus deducere potuisset [f], propter quod in rebus prædictis avunculis legatis portiones easdem habuit R. præfatus easque potuit in ultima voluntate legare, ac per hoc legatum tenuit usque [g] ad tertiam & quartam præfatas: licèt ipsas non expresserit, in legando, pronunciavit, non obstante præmisso arbitrio, quod nec [h] legatum teneret, non poterat impedire, Judicem ipsum in eo, quòd super hoc dictum patruum in totum absolvit, qui confessus est se pro medietate possidere prædicta, perperam judicasse, condemnavitque ipsum ad restitutionem medietatis tertiæ & quartæ partis ipsius legati pro rata, quæ dictos avunculos de ipso contingit, & in residuo præfati Judicis sententiam confirmavit. Ceterùm in eo [i] quòd idem Judex dictum patruum, & ejus filios totaliter in aliis, quæ in secundo articulo petita fuerant, condemnarat, malè ipsum pronunciasse decrevit, quia filii ejus contra voluntatem testatoris non inveniuntur aliquid commisisse, cùm nihil de petitis reperti fuerint possidere Verùm in portione, quam patruus habebat in bonis illis ratione quartæ & tertiæ prædictorum [k], quas R. habuit in bonis eisdem [kk], in quibus ejus institutio & legatio ac adjectio pene tenebat pro rata eosdem avunculos contingente de prædicto legato, confirmavit sententiam Judicis supradicti. Eodem patruo & ejus filiis in residuo absolutis, & salvo nihilominus ei ex jure institutionis beneficio legis Falcidiæ [l], in restitutione prælati legati, si intra tempus legitimum voluntati paruerit testatoris, cùm inventarium [m] fecerit, & contra voluntatem testatoris lex Falcidia inducatur. Nos itaque ipsius Cardinalis sententiam ratam habentes, eam auctoritate Apostolica confirmamus.

[e] Vid. *l. etiam*, Nicolai in carcere Tullianen. Diaco. Cardi. lite coram se ubi datur ratio hujus dicti. *ff. de min.*

[f] Vid. *l. in vatione. §. quod vulgo* per Bar. *ff.* and *l. Falci. & authen. de hæred. & Fal. in prin.*

[g] quartam partem.

[h] quod ne.

[i] hoc.

[k] prædictarum.

[kk] ejusdem.

[l] Vid. *l. ex facto. §. ſi. ff. de vulga. & pupil.*

[m] *in vulgatis malè*, cùmque inventarium.

XIX. IDEM. [c. an. 1235. *Romæ.*]

Executor testamentarius, qui suscepit illud officium, exequi compellitur.

JOannes Clericus, & P. Laicus, executores ultimæ voluntatis O. Clerici S. Crucis, qui venerabilibus & piis locis de bonis suis in ultima veluntate legavit, mandans insuper satisfieri creditoribus per eosdem: Post mandatum susceptum per Diœcesanum [n] cogi debent testatoris explere ultimam voluntatem.

[n] al. Diœcesanum Epiſc. &c.

XX. IDEM. [c. an. 1235. *Romæ.*]

Ponit quædam legata, in quibus non solvitur Canonica portio, nisi fiat in fraudem.

DE his, quæ in ornamentis, vel pro eis [p] seu fabrica, luminariis [q], anniversario, septimo, vigesimo, tricesimo [r] die, sive aliis, ad perpetuum cultum divinum legantur Ecclesiis vel reliquis piis locis, Canonica portio. Dummodo in fraudem non fiat, ut eâ Episcopus seu Parochialis Ecclesia debeat defraudari, deduci non debet.

[o] adimplere.

[p] al. cereis, *in vulgat.*

[q] seu anniversario.

[r] *Hæc dictio*, die, *nusquam apparet.*

DE SUCCESSIONIBUS AB INTESTATO.

TITULUS XXVII.

I. EX CONCILIO apud Altenen. [1] habito [s]. [*in Marchia.*]

[s] Altenſ.

Clericus bona propria dare potest, cui vult: sed si decedat intestatus, & non habet consanguineos, succedit Ecclesia. Hoc dicit juncta gl.

SEd hoc [t] ibidem inventum est de Episcopis, Presbyteris, & Clericis: ut [u] si hæreditatem, vel alio modo inauitu personæ aliquid acquisierint, donare eis liceat cui voluerint, dum vivunt. Si autem antè obierint, quàm hoc fecerint [x], altari cui serviunt, omnia perpetuò sanctificentur, & in jus ejus tradantur.

¶ PITH. [1] *Altenen.*] *Altheim.*

[t] *Cap.* 1. *eod. tit. in* 1. *Compil.*

[u] *Dictio*, ut, *deest in omnibus manuscr.*

[x] præfecerint.

II. EX CONCILIO Tribur. [y] [*in Germania.*]

[y] Triburienſi.

Si olim servus, Presbyter factus intestatus decedat, ejus bona dividuntur secundum formam hic contentam. Hoc dicit, secundùm intellectum singularem, qui hodie etiam tenet.

SAncto [z] Concilio allatum est, quòd quidam Laici improbè agunt contra Presbyteros suos, ita ut de morientium Presbyterorum substantia partes sibi vindicent, sicut de propriis servis. Interdicimus itaque ne hoc ulteriùs fiat, sed sicut liberi facti sunt ad suscipiendum gradum, & agendum officium divinum, ita nil ab eis præter divinum officium exigatur. Peculium verò ipsorum dividatur in quatuor partes, quarum una Episcopo, altera [a] Ecclesiæ, tertia pauperibus, quarta parentibus afflignetur: & si non sint [b] idonei parentes, Episcopus eam recipiat, & in usum Ecclesiæ diligenter distribuat. Et si quis contra hoc præsumpserit, anathematizetur.

[z] Burch. *l.* 2. *Dec. c.* 205. Ivo, *p.* 6. *c.* 281. & *c.* 2. *eod. tit. in* 1. *Compil.*

[a] altera verò.

[b] sunt.